

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ioannis|| Climaci Ab-||batis Montis|| Synai,|| Scala Paradisi

Johannes <Climacus>

Coloniae, 1583

VD16 J 520

De superbia, Gradus, XXII.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55433)

qui simpliciores sunt in venenum istud incideret
Cenodoxia quippe est simplicitatis amissio, fide
quæ institutio : vermis plerunquæ dum excrevit,
natis alis in sublime subuectus est, ita & consi-
mata inanis gloria, superbiam peperit: quæ me-
lorum omnium dux, princeps & consummata
est.

Annotatio in Gradum, 21.

Cenodoxia ἀὐτὸ τὸ κενόν, quod vacuum vel inane
ἀόγας quod gloriam sonat, Græcis componitur : & κενόν
anem gloriam significat, quam veteres nonnulli
quam sepe ratum à superbia capitale vitium posuerunt.
Hanc toto 1. libro suarum institutionum prosequitur
Cassianus. Cenodoxia licet multiplex sit, & in varias
species diuidatur, generata tamen eius sunt duo. Pri-
mum quo pro carnalibus aut manifestis extollimur
bus. Secundum quo pro spiritualibus & occultis de-
derio vane laudis inflammamur. Vna tamen re Cen-
dopia vitiliter ab incipientibus assumitur, ab his du-
taxat qui adhuc vitijs carnalibus pulsantur : ut vana
gratia, si illo tempore quo fornicationis spiritu per-
gentur, mente conceperint alicuius status dignitatem
in qua sancti & immaculati esse creduntur, & in
immundos concupiscentiæ stimulos quasi turpes atque
indignos vel existimationi suæ vel ordini illi iudican-
tes, hac saltem contemplatione declinet, minori mo-
lo id quod minus est retinētes, ut Abbas Serapion
in sua refert collatione.

De superbia, Gradus, XXII.

Superbia est dei abnegatio, inuentio dam-
num, aspernatio hominum, condemnatio
nis mater, sterilitatis augmentum, laudum
progenies, diuini adiutorij expulsio, stuporis pro-
cursor.

cursor, lapsuum ministra, casus materia, iracundie
 fons, simulationis ianua, firmamentum dæmonū
 delictorum custos, duritiæ & crudelitatis artifex,
 compassionis & misericordiæ ignoratio, amarus
 exactor, immitis iudex, dei aduersatrix. Initium
 superbiæ, finis est inanis gloriæ: Medium vero de-
 spectio proximi, & laborum suorum impudens di-
 uulgatio: Laudis amor, ex corde reprehensionis o-
 dium: Finis autem est abnegatio diuini adiutorij,
 propriique studij elatio & confidentia, dæmoni-
 acus mos. Audiamus intenti⁹ omnes, qui foueam
 istam cupimuse ffugere: A gratiarum actione ple-
 runquē hæc pestis teterrima solet incrementa su-
 scipere. Nequē enim initio improbe deum abne-
 gare suggerit. Vidi quendam deo gratias ore agē-
 tem, sensuquē superbe gloriantem. Testatur id a-
 pertissimæ phariseus ille qui dixit: Deus gratias
 ago tibi. Vbi ruina contigit, ibi antea superbia
 tabernaculum fixerat. Prius enim illud hoc subse-
 quens inducit. Audiui insignem quendam & ho-
 norabilem dixisse virum, duodecim esse passiōes
 ignominia, è quibus si vnā haurim (elationem
 dico) voluntate diligas, sola ea reliquarum vnde-
 cim locum implebit. Altum sapiens monachus cō-
 tradicit vehementer, humiliter autem sentiens,
 contradicere nescit. Non sustinet cypressus in ter-
 ram inclinari, nequē monachus elatus corde ob-
 temperare. Vir excelsa corde dominari appetit.
 Alter enim perire vtcunque non potest, imō non
 vult. Superbis deus resistit. Quis iam illos misera-
 ri potest? Immundus apud deum est omnis elato
 corde, quis iam huiusmodi mundare poterit? Dis-
 ciplina quidem superbiorum lapsus est, stimulus
 dæmon, derelictio autem stupor. Et in illis quidē
 prioribus homines ab hominibus, sæpe curati
 sunt.

sunt, extremum vero curari ab hominibus non potest. Qui reprehensionem a se excutit, hoc se morbo laborare significat, qui vero illam admittit, pestis eius vinculo solutus est.

Si absque alio vitio hoc solo cœlestis quidam de cœlo corruit, quærendum an forte humilitas sola, siue virtute, alia possibile sit in cœlum conascendere. Superbia est diuitiarum virtutis, sudorisque perditio. Clamauerunt, nec erat qui saluos faceret. Idcirco penitus, quia superbia id fecerunt. Clamauerunt ad dominum & non exaudiuit eos, ideo omnino quia causas contra quas orabant non abscinderunt. Superbientem fratrem probatissimus quidam ac discretissimus senior speculatim corripuit. Ad quem ille cœcutiens, ait: Ignoscere pater, neque, naniter glorior, neque superbus sum. Tunc sapientissimus senior ad eum: Et quo nam, inquit, modo filii declarare manifestus potuisti te hoc morbo laborare? Talibus itaque plurimum confert subiectio deuota crassius atque ignobiliter institutum vitæ, virtutumque clarissimorum patrum earum quæ naturam excellere videntur tantissima lectio. Fortasse vel sic erit huiusmodi languentibus aliqua salutis spes. Pudor est alieno ornamento gloriari extremamque dementiæ de donis extolli. Quæcunque tibi ante natiuitatem fuerunt virtutum bona eis solis gloriare. Nam quæ post generationem tibi deus largitus est, ut ipsam quæque natiuitatem. Quas ergo virtutes præter matrem, acquisisti, illæ solæ tuæ sunt. Mentem enim tibi largitus est deus. Et quæ extra corpus exegisti certamina, ex tuo solo studio fuerunt. Corpus quippe non tuum est opificium, sed dei. Noli confidere quo ad sententiam suscipias. Cum videris quendam qui postquam introductus in thalamum

num fuerat atque discubuerat, ligatis manibus.
& pedibus in exteriores relegari tenebras. Noli e-
lata ceruice gloriari, luteus cum sis. Plurimi enim
qui sancti atque omni materiae pudore fuerant li-
beri de coelo deiectioni sunt. Cum in suis operarijs
locum coeperit daemon, tunc iam ipsis in somnis,
aut per visum in figura sancti angeli vel marty-
ris alius apparens, mysteriorum reuelationem
vel gratiarum munera largitur, vt per hunc mo-
dum seducti miseri, perfecte demum sensu inte-
gro & sanitate mentis excidant. Etiam si mille
mortes pro Christo pateremur, ne sic quidem sa-
tisfacere aut debitum nostrum implere possemus.
Alius quippe est dei, alius seruorum sanguis (se-
cundum dignitatem dico) non secundum sub-
stantiam. Nunquam nos ipsos disquirere & diju-
dicare desinamus, iugiter probatissimorum pa-
trum qui ante nos luminarium in modum splen-
duerunt, vitam ac mores intueamur, nosque ad
illorum comparationem studiosius examinemus, tunc
Sane, tunc nos ipsos ne vestigium quidem diligen-
tioris conuersationis attrigisse inueniemus, sed se-
culari adhuc instituto immorari. Monachus pro-
prie est animi oculus omni elatione carēs, immo-
bilisque corporis sensus. Monachus est qui hostes
ferarum in morem prouocat & irritat, cum illi
ab ipso fugiant. Monachus est iugis excessus men-
tis ac mœror vitae. Monachus est qui ita virtuti-
bus affectus est, vt esset voluptatibus alius. Mona-
chus est lux cordis, oculos iugiter irradians. Mo-
nachus est humilitatis abyssus, spiritum omnem
præcipitans & suffocans. Superbia est factus obli-
uionem peccatorum ingerens. Nam illorum
perpetua memoria humilitatis est opifex. Su-
perbia est animæ suprema inopia, dum illa

diuitias imaginatur, lucemq; esse in tenebris estimat. Non solum non permittit hęc execrabilia pestis in anteriora progredi, sed etiā ex altitudine deiicit. Superbus est panicum malum interius putridum, exterius vero decorum preferens. Superbus monachus dæmone opus non habet, ipse enim sibi iam & dæmon & hostis & inimicus est. Alienissimæ sūt a luce tenebræ: & ita superbia virtute omni alienus est. Sunt in superbiorum cordibus blasphemie verba, in animabus autem humilium cœlestia dona. Solem execratur fur, superbus vero mites aspernatur. Nescio quo pacto sepos plerique superbi latuerunt, & cum se putarent esse imparibiles, in exitu paupertatem suam cognouerunt. Qui hac labe deprehensus fuerit, domini auxilio illi opus est: Vana est enim illi salus hominibus. Deprehendi enim seductricem hanc sine pite mecum aduenisse, matris suæ humeris inuestitasq; manus obedientiæ vinculo illaqueans, sollicitatisq; flagello verberans, qualiter in me esset ingressa dicere cogebam. Itaque cum cogentiaiebant: Nos neq; initium habemus neque naturam, principes enim & genitrices sumus omnium vitiorum. Oppugnat autem modice nos contritio cordis ex subiectione initium sumens. Nullius imperio subijci patimur, ideo in cœlis quoque seditiones mouemus. Nos (vt totum simul audias) omnium quæ sunt contraria humilitati genitrices sumus, cuncta quippe quæ illi suffragantur nobis aduersissima sunt. Nos ignominias, obedientiam, inirascenciam, obliuionē iniuriarū, & ministeriū sequi sæpe consueuimus. Porro stupor nostræ sunt spiritualiū lapsus, iracundia, detractio, amaritudo, clamor, furor, blasphemia hypocrisis, odium, inuidia, contradiçtio, suo quam alterius

malle regi moderamine. Obedientia vnum & solum est in quo conatus omnes virium nostrarum deficiunt. Idq; tibi coacte dicimus. Si te ipsum coram domino ex intimo cordis affectu semper accuses, nos vt araneas contemnes. Nam vt vides superbia est equus cenodoxie quam confendi, sed sancta humilitas & sui ipsius iugis accusatio, ridebunt & equum & ascensorem eius triumphaleque carmen suauissime canentes: Cantemus, inquit, domino glorio. e. m. e. e. & a proicit in mare, & in humilitatis abyssum.

Exodi. 15

De ineffabilibus cogitationibus & blasphemia.

Gradus XXIII.

SA Eux radicis & matris sauiorem esse progeniem in superioribus audiuius, videlicet nephariae superbiae sceleratam filiam blasphemiam. Idcirco necesse est eam in medium adduci. Neque enim quiuis est inimicus, sed hostibus omnibus immanior & grauior. Et quod durius est, non facile spiritali medico enunciari aut confitendo denudari potest. Quo circa plurimis non nunquam desperationis & diffidentiae causa fuit, omni illorum consumpta spe, non secus quam a verme consumitur lignum. Iste igitur sceleratissimus vt saepe alias ad sanctam synaxim, & ad ipsam horrendam sacrorum mysteriorum horram blasphemare dominum, & in ipsa qua consummantur sacra solet. Ex quo maxime manifeste colligimus, non esse animam nostram, quae illa intus verba locuta sit impia & non ferenda, sed daemone, D E I bonorumque omnium aduersarium, qui de celis deiectus est, quod illic dum se per superbiam extollit in deum quoq; blasphemias

N s mias